

[Advokat A]

Jord & Affald
J.nr. MST-833-00010
Ref. SIHO/LIHAN
Den 29. november 2006

Dit j.nr. S4835

Miljøstyrelsens afgørelse af [Advokat A]s klage over Kalundborg Kommunes afslag på at udstede påbud efter en olieforurening på [...] og [...]Kalundborg

1. Klage til Miljøstyrelsen

Den 15. maj 2006 klagede [advokat A] på vegne af [B] over Kalundborg Kommunes afgørelse om ikke at ville udstede et undersøgelsespåbud og påbud om afhjælpende foranstaltninger vedrørende olieforureningen på ejendommen beliggende [...] Kalundborg til ejeren af naboejendommen, [C], beliggende [...] Kalundborg. [B] er ejer af ejendommen beliggende [...] Kalundborg. Kommunen sendte sagen til Miljøstyrelsen den 20. juli 2006.

2. Miljøstyrelsens afgørelse

Miljøstyrelsen stadfæster Kalundborg Kommunes afgørelse om ikke at udstede et undersøgelsespåbud og påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Der henvises til afsnittene 7 og 8 for en nærmere redegørelse for Miljøstyrelsens stadfæstelse. Klagevejledning findes i afsnit 9.

3. Sagens baggrund

Olieforureningen på [naboejendommen C], der stammede fra en nedgravet olietank, blev opdaget den 11. marts, da der skulle føres en kloakledning ind over ejendommen.

Kommunen blev telefonisk kontaktet den 13. maj 2005 af [B], der oplyste, at der lugtede af olie fra en udgravning på naboejendommen [...].

Kommunen var på tilsyn på ejendommen den 18. maj 2005, hvor der blev udtaget nogle jordprøver på [naboejendommen C] og [B's ejendom].

Der kunne ved tilsynet på [C's ejendom] konstateres en kraftig lugt af olie, og der kunne ses 3 mørke revner på den side af tanken, der var gravet fri. Olietanken var en Ajva plast på 2500 l tank¹, der blev gravet ned den 18. august 1976. Den 25. oktober 1982 overgik ejendommen til fjernvarme, og den daværende ejer skulle, i forbindelse med at tanken blev taget ud af brug, have tømt og fjernet tanken. Dette var ikke sket.

¹ Jf. den dagældende Olietankbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 386 af 21. august 1980, med senere ændringer, § 14, stk. 4.

Der blev udtaget 2 jordprøver på [C's ejendom] og 2 prøver på [B's ejendom], og alle 4 prøver viste, at der var tale om en meget kraftig olieforurening.

Den nuværende ejer, [C], fik den 30. maj 2005 tømt olietanken for indhold.

Kommunen vurderede på baggrund af dette, at der ikke kunne udstedes påbud, da villaolietanken ikke havde været i brug siden 1982, og forureningen i princippet kunne være begyndt allerede i 1976, men også kunne være sket frem til det tidspunkt, hvor den blev opdaget.

Den 13. september 2005 blev begge ejendomme kortlagt på vidensniveau 2.

Den 11. maj 2006 klagede [advokat A] på vegne af [B] efter en del korrespondance med kommunen over, at kommunen ikke ville udstede et undersøgelsespåbud og påbud om afhjælpende foranstaltninger.

[C], ejer af ejendommen [...], hvorfra forureningen stammede, har under sagens behandling oplyst, at han ikke var vidende om, at der var en olietank på ejendommen. Dette blev oplyst i mail af 13. maj 2005 fra [...] til [...].

[C] har endvidere under sagens behandling oplyst, at tanken lå under betonfliser, der bliver brugt til parkeringsplads, og det blev først opdaget, at der var en olietank, da der blev gravet ned i forbindelse med kloakeringsarbejdet.

4. Kommunens afgørelse

Kalundborg Kommune skriver i brev af 28. april 2006 blandt andet:

"I brev dateret 21. marts 2006 rettede De som advokat for [B] henvendelse til undertegnede.

[...]

Det fremgår endvidere af brevet, at Deres klient havde fået det indtryk, at Kommunen ville påbyde ejeren af [ejendommen C], at få foretaget en oprensning af forureningen.

Det er rigtigt, at [B] ved en telefonsamtale, anmodede Miljøafdelingen om, at udstede et oprensningspåbud til forurenere.

Undertegnede lovede at se på sagen endnu en gang men oplyste, at det ikke skulle forventes, at Miljøafdelingen kunne udstede et oprensningspåbud.

Miljøafdelingen har tidligere vurderet, at forureningen var af ældre dato og derfor uden for vores kompetenceområde.

[...]

Miljøafdelingen har endnu en gang set på sagen og er nået frem til, at vi ikke har mulighed for hverken, at meddele undersøgelses- eller oprensningspåbud til ejeren. Det begrundes vi med, at den pågældende olietank ikke er omfattet af forsikringsordningen for villaolietanke, da tanken ikke har været i brug siden 1982 hvor ejendommen overgik til fjernvarme. Vi kan ikke påvise hvornår forureningen er sket. I princippet kan den være startet allerede i 1976, hvor tanken blev gravet ned.

Kommunen vil derfor ikke foretage sig videre i sagen."

5. Klagens indhold

[Advokat A] har den 11. maj 2006 påklaget Kalundborg Kommunes afgørelse om ikke at udstede undersøgelsespåbud og påbud om afhjælpende foranstaltninger.

I klagen anføres bl.a.:

"Jeg skal gøre gældende, at der er tale om en ny forurening, som skyldes, at olietanken er blevet beskadiget i forbindelse med kloakeringsarbejdet.

Min klient og vidner har konstateret, at tanken var halvt fyldt på det tidspunkt, hvor forureningen blev konstateret. Havde der været tale om en ældre skade, ville tanken have været tom. Lovens udgangspunkt er, at forureneren skal betale for oprydningen, idet der ikke foreligger nogen undersøgelser, der dokumenterer, at der er tale om en ældre skade, må kommunen således skride til påbud overfor forureneren, subsidiært påbyde forureneren at foretage de relevante undersøgelser. Jeg henviser til Jordforureningslovens § 40, stk. 2, hvoraf det fremgår, at påbud om undersøgelse kan meddeles, uanset hvornår mulig forurening er sket.

Det gøres endvidere gældende, at kommunen bør meddele påbud, når der er sket skade på en naboejendom, således som der er sket med min klients ejendom. Kommunen kan således ikke undlade at udstede påbud til skade for en uskyldig nabo."

6. Parternes yderligere bemærkninger

Kommunen har under sagens behandling oplyst, at [B] den 25. maj 2005, kort efter kortlægningen af hans ejendom den 13. september 2005 samt den 28. april 2006 er blevet gjort opmærksom på, at kommunen ikke kunne udstede påbud.

7. Miljøstyrelsens bemærkninger

7.1 Regelgrundlaget

Klageadgang

Spørgsmålet om klageadgang efter jordforureningsloven² reguleres af lovens § 77, som har følgende ordlyd:

"Kommunalbestyrelsens og amtsrådets afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør af denne lov kan påklages til miljø- og energiministeren, medmindre andet fremgår af lovens øvrige bestemmelser".

Miljøstyrelsen fungerer herefter som klagemyndighed for de kommunale afgørelser, idet ministerens beføjelser efter § 77 er delegeret til Miljøstyrelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1066 af 17. december 1999.

Blandt de afgørelser, der kan påklages efter § 77, hører påbud om undersøgelser og oprydninger efter §§ 40-45 og 48. Dette gælder også afgørelser om, at myndigheden ikke finder grundlag for at anvende lovens indgrebsbestemmelser. Denne anskuelse svarer i øvrigt til miljøbeskyttelsesloven og Miljøstyrelsens praksis i sager efter jordforureningsloven.

Miljøstyrelsen vurderer, at [B] er klageberettiget, jf. jordforureningslovens § 82, stk. 1, nr. 2, idet han har en individuel væsentlig interesse i sagens udfald, både som nabo til den forurenede grund, og på baggrund af, at hans grund også er blevet forurenede.

² Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenede jord, med senere ændringer

Kalundborg Kommune har den 25. maj 2005, kort efter kortlægningen af [B]s ejendom samt den 28. april 2006 oplyst [B] om, at kommunen ikke vil udstede påbud.

Kalundborg Kommune har dog ikke på noget tidspunkt givet en klagevejledning. Manglende klagevejledning medfører, at klagefristen først løber fra korrekt klagevejledning er givet.

Miljøstyrelsen anser på den baggrund klagen for at være indkommet rettidigt og optager således sagen til realitetsbehandling.

Hjemmel

Jordforureningslovens § 40 giver hjemmel til, at miljømyndighederne kan påbyde en forurener at iværksætte forureningsundersøgelser. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

Jordforureningslovens § 40

"Miljømyndigheden, jf. § 39, kan påbyde en forurener, jf. § 41, stk. 3 nr. 1, 1. pkt., og nr. 2, at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger vedrørende en eventuel forurening. Forureneren kan herunder påbydes at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af stoffer og lign. Med henblik på at klarlægge årsagerne til eller virkningerne af en stedfunden forurening samt forureningens art og omfang og klarlægge, hvordan følgerne af forurening afhjælpes eller forebygges.

Stk. 2. Påbud efter stk. 1 kan meddeles, uanset hvornår en mulig forurening er sket, dog ikke hvis den mulige udledning fra en forureners virksomhed eller anlæg er ophørt inden den 1. januar 1992. Påbud efter stk. 1 kan endvidere meddeles, uanset hvordan en mulig forurening er sket, jf. dog § 41, stk. 3, nr. 2".

Undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40, stk. 1, jf. § 41, stk. 3

[Advokat A] har anmodet om, at der bliver udstedt et undersøgelsespåbud efter § 40, stk. 1, såfremt der ikke kan udstedes et påbud om afhjælpende foranstaltninger til ejeren af [ejendom C].

Miljøstyrelsen skal henvise til bemærkningerne under afsnittet om forurenere under § 41, idet forurenerbegrebet i jordforureningslovens § 40 og § 41 er det samme. Såfremt [C] ikke kan anses som forurener i henhold til jordforureningslovens § 41, kan der ikke udstedes påbud om et iværksætte forureningsundersøgelser i henhold til jordforureningslovens § 40.

Påbud efter jordforureningslovens § 48

Olietanken

§ 48

"For olieforureninger, der konstateres efter en af miljø- og energiministeren nærmere fastsat dato, kan miljømyndigheden, jf. § 39, uanset hvordan forureningen er sket, meddele ejere af olietanke, jf. stk. 3, påbud om afgivelse af oplysninger og udførelse af undersøgelser som omhandlet i § 40, stk. 1, og om at fjerne den konstaterede forurening og genoprette den hidtidige tilstand eller foretage tilsvarende afhjælpende foranstaltninger.

Stk. 2. Påbud efter stk. 1 kan ikke meddeles, hvis forureningen er opstået på grund af krig, borgerlige uroligheder, atomskader eller naturkatastrofer. Er betingelserne for at udstede påbud efter stk. 1 opfyldt, men forholdet omfattet af § 49, stk. 2, kan der kun udstedes påbud efter stk. 1, hvis forureningen er sket efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Påbud efter stk. 1 kan meddeles ejere af olietanke med et rumindhold under 6000 l, hvor 50 pct. eller mere af det areal, der opvarmes med olie fra den pågældende olietank, anvendes til beboelse, hvis anlægget har været brugt efter den af miljø- og energiministeren fastsatte dato, jf. stk. 1, og har været eller kan have været anvendt umiddelbart før konstateringen af forureningen. Hvis forureningen konstateres inden for 12 måneder efter den af miljø- og energiministeren fastsatte dato, jf. stk. 1, kan påbud efter stk. 1 tillige meddeles, hvis anlægget har været i brug inden for 12 måneder før konstateringen af forureningen.

Stk. 4. Påbud kan meddeles, uanset om ejeren af olietanken har rådighed over den forurenede ejendom. I påbudet skal der fastsættes pligt til reetableringer af den forurenede ejendom.

Stk. 5. Hvis ejeren af olietanken ikke har rådighed over den forurenede ejendom, kan miljømyndigheden meddele påbud til den, der har rådighed over ejendommen, om at tåle, at undersøgelser, oprydningen eller andre foranstaltninger gennemføres. Dette påbud er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over den forurenede ejendom.

Stk. 6. For olieforureninger, der ikke er omfattet af stk. 1, jf. stk. 2, finder de øvrige bestemmelser i lovgivningen om forurenede jord anvendelse.

Stk. 7. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke påbud der kan tinglyses på ejendommen.”

Tanken er udtaget af brug i 1982, da ejendommen overgik til fjernvarme, og tanken er også på grund af dette ikke omfattet af påbudshjemlen i jordforureningslovens § 48, stk. 3, som anfører, at påbud ikke kan meddeles, såfremt tanken ikke har været i brug efter den 1. marts 2000.

Kommunen kan således hverken udstede et undersøgelsespåbud eller et påbud om afhjælpende foranstaltninger efter reglerne i § 48.

Påbud om afhjælpende foranstaltninger efter jordforureningslovens § 41, stk. 1
Kalundborg Kommune kan udstede et påbud om afhjælpende foranstaltninger, jf. jordforureningslovens § 41, stk. 1, såfremt forureningen er sket efter 1. januar 2001, og såfremt [C] eller en tidligere ejer af [ejendom C] kan anses som forurener efter jordforureningslovens § 41, stk. 3 der har følgende ordlyd:

”Som forurener anses:

- 1) den, der i erhvervsmæssig eller offentligt øjemed driver eller drev den virksomhed eller anvender eller anvendte det anlæg, hvorfra forureningen hidrører. Forureningen eller en del heraf skal være sket i den pågældende driftsperiode.
- 2) Andre, der har forårsaget en forurening, såfremt forureningen skyldes uforsvarlig adfærd eller en adfærd, der er omfattet af strengere ansvarsregler ifølge anden lovgivning.”

For at være omfattet af jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1, skal [C] drive en virksomhed, der anvender eller anvende det anlæg, hvorfra forureningen hidrører, og forureningen skal være sket i den pågældende driftsperiode.

[C] har ikke på noget tidspunkt brugt olietanken, idet der er og har været fjernvarme på ejendommen i hele hans ejertid, og dertil kommer, at han ikke har været vidende om, at der var en olietank på området.

Det er på den baggrund Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke i jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1, er hjemmel til at udstede et påbud om afhjælpende foranstaltninger til [C].

For at være omfattet af jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 2 skal [C] have handlet ansvarspådragende i form af fejl eller forsømmelse.

[C] har under sagens behandling oplyst, at han ikke vidste, at der var en olietank på ejendommen, da ejendommen var opvarmet med fjernvarme. Tanken lå endvidere under betonfliser og blev derfor først opdaget, da olieforureningen var sket.

Miljøstyrelsen vurderer, at Kalundborg Kommune ikke kan udstede et påbud om afhjælpende foranstaltninger til [C], idet han ikke har handlet ansvarspådragende, jf. jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 2.

8. Miljøstyrelsens afgørelse

Miljøstyrelsen stadfæster Kalundborg Kommunes afgørelse om ikke at udstede et undersøgelsespåbud eller et påbud om afhjælpende foranstaltninger, idet der ikke er hjemmel til at udstede et sådant påbud.

9. Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan efter jordforureningsloven³ påklages til Miljøklagenævnet. Miljøklagenævnet er klagemyndighed for større eller principielle afgørelser⁴. Miljøklagenævnet afgør selv, om sagen er "større eller principiel".

Hvis De ønsker at klage, skal klagen indsendes til Miljøklagenævnet⁵.

Miljøklagenævnet har følgende adresse:

Miljøklagenævnet
Frederiksborggade 15, 4.
1360 København K

Email: MKN@MKN.dk

De er klageberettiget som afgørelsens adressat. Det er herudover også enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald. Afgørelsen kan endvidere påklages af embedslægeinstitutionen, Nordjyllands Amt samt Nørager Kommune⁶.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag⁷.

En klage over et påbud har opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet træffer afgørelse om andet⁸. Dette betyder, at afgørelsen, såfremt afgørelsen påklages til Miljøklagenævnet, ikke skal afgørelsen efterkommes førend nævnet har taget stilling til sagen eller medmindre nævnet beslutter det modsatte.

Et retssag til prøvelse af denne afgørelse ved domstolene skal være anlagt inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt⁹.

³ Jævnfør § 83 i Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenede jord

⁴ afgørelser efter kapitel 5 i Lov om forurenede jord, herunder blandt andet § 48

⁵ Jævnfør § 84, stk. 1 i Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenede jord

⁶ Jævnfør § 84, stk. 2, jævnfør § 82 i Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenede jord

⁷ Jævnfør § 85, stk. 1, jævnfør § 81, stk. 1 og 2 i Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenede jord

⁸ Jævnfør § 85, stk. 2 i Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenede jord

⁹ Jævnfør § 87, stk. 1 i Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenede jord

Med venlig hilsen

(Ingen underskrift – sendes elektronisk)
Palle Boeck / Simone Holst
Kontorchef

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

[B], [...] Kalundborg

[...] Kalundborg

Kopi af afgørelsen sendt pr. mail til:

Kalundborg Kommune, sags nr. 2005000915/09.08.06.06K08:

kalundborgkommune@kalundborg.dk

Vestsjællands Amt: amtet@vestamt.dk

Embedslægeinstitutionen for Vestsjællands Amt: vsj@vsj.eli.dk

Miljøklagenævnet: mkn@mkn.dk